

Είδα: «Γλάρος» από την ομάδα Σημείο Μηδέν

Αναστάσης Πινακουλάκης

9 Φεβρουαρίου 2024

Η αφοσιωμένη ομάδα Σημείο Μηδέν και ο σκηνοθέτης της Σάββας Στρούμπος παρουσιάζουν για δεύτερη χρονιά το κλασικό αριστούργημα του Τσέχωφ Γλάρος.

Μετά την εξαιρετικά επιτυχημένη παρουσίασή της τον Μάιο του 2023, η παράσταση Ο Γλάρος του Άντον Τσέχωφ από την Ομάδα Σημείο Μηδέν σε σκηνοθεσία Σάββα Στρούμπου, επανήλθε με ανάλογη επιτυχία στο Θέατρο Άτις – Νέος Χώρος από τον περασμένο Δεκέμβρη. Πριν τις γιορτές σας είχαμε γράψει πως φέτος ανεβαίνουν στην Αθήνα όχι ένα, όχι δύο, αλλά τρεις θεατρικές παραστάσεις του Γλάρου. Πέραν από τον Στρούμπο που σκηνοθετεί το έργο στη θεατρική του φωλιά, στο Άτις, ο Δ. Καραντζάς και ο Α. Διαμαντής σκηνοθετούν επίσης τον Γλάρο στο Προσκήνιο και στο Σημείο αντίστοιχα.

Ο Τσέχωφ έγραψε τον Γλάρο το 1895 με τον υπότιτλο «Κωμωδία σε 4 πράξεις». Στη χώρα μας πρωτοπαρουσιάστηκε το 1932 από τη Μαρίκα Κοτοπούλη. Μέχρι τώρα, έχουμε συνηθίσει να παρακολουθούμε το έργο σε ρεαλιστικές και γειωμένες αναγνώσεις. Η παράσταση του Καραντζά ήταν ένα πραγματικό διαμάντι που εστίασε στην αυτοαναφορικότητα του έργου, στήνοντας ένα θέατρο εν θεάτω με συγκινητικές ερμηνείες. Εδώ κυριαρχεί η φορμαλιστική τεχνική, ο συμβολισμός και η σωματικότητα, ενώ απουσιάζει παντελώς το ρεαλιστικό/ηθογραφικό στοιχείο που συνήθως προτάσσεται στα ανεβάσματα του έργου.

Η ομάδα Σημείο Μηδέν χρησιμοποιεί την ολοκαίνουργια μετάφραση του Δαβίδ Μαλτέζε και προτείνει ένα εντελώς διαφορετικό και δικό τους ανέβασμα του έργου. Η θεατρική διασκευή συμπυκνώνει το έργο και το κάνει πιο συμπαγές, διατηρώντας κατά βάση τους 4 κεντρικούς χαρακτήρες του έργου: τον Τρέπλιεβ, τη Νίνα, την Αρκαντίνα και τον

Τριγκόριν. Οι περιφερειακοί ρόλοι όπως αυτός της Μάσα, του Ήλια και της Πολίνα απουσιάζουν, όπως και κάθε είδους περιγραφική σκηνής ρεαλιστικής ηθογραφικής αναπαράστασης της ρωσικής υπαίθρου. Αυτό εξυπηρετεί στο να μην δούμε το έργο αποκλειστικά ως μια νατουραλιστική απόδοση των ασχολιών και του περιβάλλοντος των προσώπων του έργου, αλλά να εστιάσουμε στα βασικά πρόσωπα και περισσότερο σε αυτά που εκπροσωπούν.

Επί σκηνής, βλέπουμε ένα πέμπτο σκηνικό πρόσωπο που τιτλοφορείται ως Πιερρότος, και θα μπορούσαμε να το χαρακτηρίσουμε ως ρόλο-καταλύτη στην κεντρική ιδέα της σκηνοθεσίας της παράστασης. Η Άννα Μάρκα-Μποσινέλ που υποδύεται αυτόν τον ρόλο, ταυτόχρονα αποτελεί την ένσαρκη απόδοση του συμβόλου του έργου, του Γλάρου, αφού κρώζει και με το σώμα της αποτελεί ένα ισχυρό σύμβολο. Πέραν από τη σωματική και τη φωνητική της σημειολογία, εκφέρει φράσεις που τροφοδοτούν τις αισθητικές και φιλοσοφικές αναζητήσεις του Τρέπλιεβ μέσω της θεατρικής τέχνης, ενώ στοχεύουν πολύ καθαρά στην ουσία της ανθρώπινης ύπαρξης και της ματαιότητας αυτής.

Το σύμβολο του γλάρου, εκφράζεται πλαστικά και με το έξοχο σκηνικό της Κατερίνας Παπαγεωργίου, που μοιάζει μια έναν γλάρο καθώς και με τη φιγούρα του γλάρου που αξιοποιούν οι ηθοποιοί της ομάδας σε σημεία-κλειδιά.

Στη συγκεκριμένη δουλειά της ομάδας, βλέπουμε σε ρόλο ηθοποιού και τον σκηνοθέτη της ομάδας, τον Σάββα Στρούμπο, που υποδύεται τον Τριγκόριν, τον ζακουστό και επαρμένο συγγραφέα. Η κωμική του προσέγγιση όπως αντίστοιχα και της Ρόζυ Μονάκη που υποδύεται την Αρκαντίνα έρχονται σε πλήρη αντίστιξη με τις νευρώσεις του Τρέπλιεβ, δείχνοντας την ιδεολογική και ιδιοσυγκρασιακή απόσταση που υπάρχει ανάμεσά τους. Πραγματολογικά, είναι πολύ ενδιαφέρον να βλέπουμε τον σκηνοθέτη της παράστασης επί σκηνής, όπως συμβαίνει και με τον χαρακτήρα του Τρέπλιεβ (Γιάννης Σανιδάς).

Ο Τρέπλιεβ -προσωπείο του Τσέχοφ- προσπαθεί να οραματιστεί τον κόσμο μετά από 100 ή 200 χρόνια και τις παραστατικές Τέχνες απογυμνωμένες από τον βεντετισμό, την προσποίηση και παρωχημένες πρακτικές, προσπαθεί να δημιουργήσει κάτι που θα πλησιάζει το Υψηλό και το αιώνιο. Όταν βλέπει τα όνειρά του να συγκρούονται από την πραγματικότητα, αποφασίζει να βάλει τέλος στη ζωή του.

Συνολικά, ο Γλάρος της ομάδας Σημείο Μηδέν είναι μια ολοκληρωμένη αισθητική πρόταση σκηνικής ανάγνωσης του τσεχωφικού

αριστουργήματος, με συμπαγή ταυτότητα και στοχευμένες ερμηνείες. Να σημειώσουμε εδώ, πως αν επιθυμείτε να παρακολουθήσετε την παράσταση, καλό είναι να προνοήσετε έγκαιρα, καθώς είναι sold out μέχρι και τις 25/2.